

Dato: 10. juni 2021 kl: 09.00- 13.00

Møteleder: Ragnhild Støkket

Referent: Sekretariatet ved Rigmor Hartvedt

Vedlegg: Deltakerliste, presentasjoner sak 3, 5 og 6

SAK 1: Velkommen - plan for dagen

Nyvalgt leder i Brukerrådet, Ragnhild Støkket fra FFO, ønsket velkommen til møtet. Hun informerte om at møtet er komprimert med kortere pauser. Hensikten er at møtet kan avsluttes tidligere.

SAK 2: Godkjenning av referat fra møte 11. mars 2021

Ingen kommentarer til referatet. Referatet var mer kortfattet enn tidligere og brukerrådet ga tilbakemelding på at det fungerte bra. Sekretariatets forslag om å legge ut referatene på Helsetilsynets nettside støttes av rådet.

SAK 3: Orientering om stedlige tilsyn i lys av div. medieoppslag

Saksinnspill fra Fagrådet – rusfeltets hovedorganisasjon/FFO

Anders Haugland fra Helsetilsynet informerte om hvordan varsler kommer inn, og hvordan de blir gjennomgått i Helsetilsynet før det besluttes om og eventuelt hvordan saken skal følges opp videre. Det har vært en stor økning i antall varsler. Helsetilsynet utvikler metoder for å gjøre gode prioriteringer slik at alvorlig svikt kan avverges. Veiledning til statsforvalterne som ofte gjennomfører tilsynene er også en viktig del av arbeidet. Størstedelen av sakene, ca. 60 %, blir overført til statsforvalterne. Det er en generell utfordring å følge opp virksomheter med svikt på en god måte slik at tilsynene fører til endring i praksis. Helsetilsynet kan ikke følge opp alle varselsaker med stedlig tilsyn, men vil heller tilnærme seg mer helhetlig til sviktområder.

Spørsmål/innspill fra brukerrådet

- Av de sakene som blir overført til statsforvalterne, hvor mange av disse blir fulgt opp videre, og hvordan har Helsetilsynet oversikt over hva slags saker som ikke blir fulgt opp av statsforvalterne? Ca. halvparten av disse sakene blir fulgt opp videre. Per i dag skaffer Helsetilsynet denne oversikten manuelt, og jobber med å få bedre oversikt over dette.
- Hvis en sak er avslått og klager ikke er enig; hvordan er saksgangen? Tilsynsmyndigheten har gjort en grovsortering innledningsvis, og det kan hende at det viser seg ved mer kartlegging at det er grunnlag for å se nærmere

på saken. Tilsynsmyndigheten må derfor være åpen for å revurdere og undersøke saken på nytt.

SAK 4: Tilsynsaksprosjektet: Brukerrådets innspill til formuleringer i brev fra statsforvalteren til personer som henvender seg med negative opplevelser. Saksinnspill fra Tilsynsaksprosjektet ved Anne-Lene Egeland Arnesen og Hege Raastad

Hege Raastad orienterte om et samarbeid hvor tilsynsaksprosjektet har hatt dialog med representanter fra brukerrådet om det tekstlige i brevsvaret fra statsforvalterne. Hensikten med samarbeidet har vært at brev til brukere og pasienter skal kommunisere godt. Diskusjonene har handlet om hvordan formulere, og hvor enkelt og hvor avansert. Det har dukket opp flere dilemmaer i arbeidet, og språkutvikling er en kontinuerlig prosess.

Hedvig Ekberg (Safo) har deltatt i samarbeidet som representant for brukerrådet. Hun orienterte om samarbeidet, fortalte at arbeidet var viktig og viste til at en stor andel av befolkningen har lese- og skrivevansker.

SAK 5: Orientering om landsomfattende tilsyn med barnevern og sosiale tjenester i 2022. Saksinnspill fra Avdeling for barnevern og sosiale tjenester

Tove Kristin Dalheim fra Helsetilsynet orienterte om tema for tilsynene og bakgrunn for valg av tema. Tema på sosialtjenesteområdet er: *Nav sitt ansvar for å ivareta barns behov ved tildeling av tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad.* Tema på barnevernområdet er: *Barneverntjenestens ansvar for oppfølging av barn etter omsorgsovertakelse og/eller plassering etter adferdsbestemmelsene i barnevernloven.*

De landsomfattende tilsynene med barnevernet og sosiale tjenester i Nav er denne gangen del av et større prosjekt hvor tilsynsmetoder skal utvikles og evalueres/forskes på. Avdeling 1 ønsker videre dialog med brukerrådet om hvordan brukere skal involveres på best mulig måte både i planleggingen og i gjennomføringen i dette tilsynet.

Innspill fra brukerrådet:

- Tema for tilsyn på sosiale tjenester i Nav og barnevern støttes av flere av rådets medlemmer.
- Stor andel av barn som mottar hjelpetiltak fra barnevernet bor hos egen familie og det er viktig å se på situasjonen til hele familien.
- Vil det være fokus på funksjonshemmede? Viktig innspill som tas med videre.
- Hvordan er det tenkt rundt involvering av barn? Når det gjelder tilsyn med sosiale tjenester er det ikke tradisjon for å snakke med barna. Hensikten er å verne barna mot å bli for involvert i foreldrenes utfordringer. Viktig innspill.

- Viktig å få fram stemmen til de unge. Det refereres til Appen «Her bor» som et mulig verktøy i dette tilsynet for å få til gode samtaler med barn i disse tilsynene.
- Viktig å komme tidlig inn slik at svikt og sårbare situasjoner kan unngås.
- Avdeling 1 oppfordres til å benytte brukerrådet i arbeidet med disse tilsynene framover.

SAK 6: Innspill til landsomfattende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester i 2022. Avdeling for kommunale helse og omsorgstjenester
Majken Thorsager fra Helsetilsynet informerte om at tema for landsomfattende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester ikke er endelig landet og de har fire forslag til aktuelle tema som de ønsket innspill fra brukerrådet på. Aktuelle tema er barne- og avlastningsboliger, skolehelsetjenesten, tjenester til hjemmeboende eldre med demenssykdom, og rehabilitering.

Innspill fra brukerrådet om temaene:

- Barne- og avlastningsboliger er viktig å undersøke fordi det er grunn til å tro at de blir institusjonspreget. BPA (brukerstyrt personlig assistanse) er et godt virkemiddel, men bør undersøkes gjennom tilsyn for å sikre at kvaliteten er god.
- Bra å prioritere skolehelsetjenesten. Hvis rehabilitering blir valgt bør det også rettes mot ungdom.
- Bør være et fokus på likestilling. Viktig med gode tjenester for å sikre likestilling og likeverdige tjenester.
- Utfordringsbilde i kommunene: lavterskeltilbud til personer med rus og psykisk lidelse bør ses på. Dette er ikke alltid et lavterskeltilbud fordi det kreves søknad og vedtak.
- Støtter forslaget om rehabilitering. Viktig særlig for kreftpasienter å komme raskt tilbake etter sykdomsperioden.

Skriftlige innspill kan sendes i etterkant av møtet, men denne gangen må innspill sendes raskt, helst i løpet av dagen fordi beslutningen om valg av tema skal tas om kort tid.

SAK 7: Evaluering av brukerrådets arbeidsmetoder

Brukerrådets leder innledet med at det som oftest har vært Helsetilsynet som har meldt inn saker og brukerrådet har gitt innspill. Tidligere har det vært diskutert om brukerrådets medlemmer kunne hatt nytte av en felles digital plattform til å diskutere innspill seg imellom, som for eksempel et felles «rom» på Teams. Medlemmer av

brukerrådet kan luften problemstillinger med hverandre og eventuelt komme fram til saker som gjelder flere og som kan spilles inn som tema på brukerrådsmøtene.

- Forslag om en hybridløsning hvor medlemmene kan delta i de faste møtene og i tillegg i en gruppe på teams ble støttet av noen.
- Skepsis til en digital plattform i tillegg til de faste møtene. Det kan gå diskusjoner der som heller burde vært tatt i brukerrådsmøtene.
- Et flertall av de frammøtte støttet skepsisen, men ser også fordeler med forslaget. Mulig det kan være behov for å drøfte utenfor selve brukerrådsmøtet, men i første omgang kan en slik dialog gå per epost.

Konklusjon: Det opprettes ikke en egen diskusjonsgruppe for brukerrådets medlemmer på Teams, men sekretariatet sender ut en liste med kontaktinfo slik at medlemmene kan kontakte hverandre ved behov.

Leder av brukerrådet oppfordret medlemmene til å melde inn saker.

SAK 8: Oppsummering og møteevaluering

Brukerrådet gav uttrykk for at dette møtet fungerte bra og stemmer for at vi fortsetter med korte pauser og heller avslutter litt tidligere.

Det har ikke kommet motforestillinger mot å legge referatene ut på Helsetilsynets nettside. Sekretariatet legger derfor ut referatene når brukerrådet har gitt tilslutning til innholdet i det neste brukerrådsmøtet.

Det ble stilt spørsmål om hvordan det har gått med en sak som ble tatt opp i forrige møte. Sekretariatet følger opp dette punktet.

Neste møte

Neste møte i brukerrådet avholdes **9. september 2021**. Frist for å melde inn saker er **12. august 2021**.